

YÖNETMELİK

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

REKLAM KURULU YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Reklam Kurulunun ve ihtisas komisyonlarının kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esasları ile sekretarya hizmetleri ve diğer hususları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 63 üncü ve 84 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Bakan: Gümrük ve Ticaret Bakanını,
 - b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
 - c) Başkan: Reklam Kurulu Başkanını,
 - ç) Genel Müdür: Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürünü,
 - d) Genel Müdürlük: Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünü,
 - e) Haksız ticari uygulama: Mesleki özenin gereklerine uymayan ve ulaştığı ortalama tüketicinin ya da yöneldiği grubun ortalama üyesinin mal veya hizmete ilişkin ekonomik davranış biçimini önemli ölçüde bozan veya önemli ölçüde bozma ihtimali olan her türlü ticari uygulamayı,
 - f) Kanun: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunu,
 - g) Komisyon: Reklam Kurulu İhtisas Komisyonunu,
 - ğ) Komisyon Başkanı: Reklam Kurulu İhtisas Komisyonu Başkanını,
 - h) Kurul: Reklam Kurulunu,
 - ı) Ticari reklam: Ticaret, iş, zanaat veya bir meslekle bağlantılı olarak; bir mal veya hizmetin satışını ya da kiralanmasını sağlamak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek veya ikna etmek amacıyla reklam verenler tarafından herhangi bir mecrada yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla gerçekleştirilen pazarlama iletişimi niteliğindeki duyuruları,
 - i) Üye: Reklam Kurulu üyesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Reklam Kurulunun Kuruluş ve Görevleri

Kuruluş

MADDE 4 – (1) Başkanlığı, Bakanın görevlendireceği ilgili Genel Müdür tarafından yürütülen Reklam Kurulu;

- a) Bakanlığın ilgili genel müdür yardımcıları arasından görevlendireceği bir üye,
- b) Adalet Bakanlığının, bu Bakanlıkta idari görevlerde çalışan hâkim veya savcılar arasından görevlendireceği bir üye,
- c) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görevlendireceği bir üye,
- ç) Sağlık Bakanlığının görevlendireceği bir üye,
- d) Kültür ve Turizm Bakanlığının görevlendireceği bir üye,
- e) Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görevlendireceği bir üye,
- f) Türk Standartları Enstitüsünden bir üye,
- g) Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyelerinin kendi aralarından seçeceği bir üye,
- ğ) Yükseköğretim Kurulunun, reklamcılık, iletişim veya ticaret hukuku alanında uzman öğretim üyeleri arasından görevlendireceği bir üye,
- h) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin, Türkiye Medya ve İletişim Meclisi üyeleri arasından görevlendireceği bir üye,
- ı) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun görevlendireceği bir üye,
- i) Tüketici Konseyinin Konseye katılan tüketici örgütü temsilcileri arasından seçeceği bir üye,
- j) Reklam verenler derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye,
- k) Reklamcılar derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye,
- l) Türk Eczacıları Birliğinin görevlendireceği eczacı bir üye,

- m) Türk Diş Hekimleri Birliğinin görevlendireceği diş hekimi bir üye,
 - n) Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin görevlendireceği doktor bir üye,
 - o) Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği avukat bir üye,
- olmak üzere başkan dâhil on dokuz üyeden oluşur.

Üyelerin nitelikleri

MADDE 5 – (1) Kurul Başkan ve üyelerinin aşağıdaki şartları taşıması zorunludur:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) En az iki yıllık yüksekokul mezunu ya da denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak,
- c) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde düzenlenen şartları taşıyor olmak,
- ç) Kamu haklarından mahrum bulunmamak.

Üyelerin görev süresi

MADDE 6 – (1) Kurul üyelerinin görev süresi üç yıldır. Süresi bitenler yeniden görevlendirilebilir veya seçilebilir. Üyelik herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere 4 üncü madde esasları dâhilinde bir ay içinde görevlendirme veya seçim yapılır. Yeni üye yerine atandığı üyenin kalan süresini tamamlar. Süresi dolan üyenin görevi, yeni üye görevine başlayıncaya kadar devam eder.

Kurulun görevleri

MADDE 7 – (1) Kurulun görevleri şunlardır:

- a) Kanunun 61 inci ve 62 nci maddelerinde belirtilen esaslara uygun olarak ticari reklamlarda uyulması gereken ilkeleri belirlemek ve haksız ticari uygulamalara karşı tüketiciyi korumaya yönelik düzenlemeleri yapmak ve Bakanlık aracılığıyla duyurmak,
- b) Ticari reklam ve haksız ticari uygulamaları, (a) bendinde belirlenen ilkeler çerçevesinde incelemek ve gerektiğinde denetim yapmak,
- c) İnceleme veya denetim sonuçlarına göre Kanunun 61 inci ve 62 nci maddelerinde belirtilen yükümlülüklere aykırı hareket edenler hakkında Kanunun 77 nci maddesinin onikinci ve onüçüncü fıkralarında belirtilen idari yaptırımları uygulamak.

(2) İdari para cezaları uygulanırken aşağıdaki kriterler esas alınır:

- a) Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca ulusal yayın lisansı veya yayın izni verilen kuruluşlar aracılığıyla gerçekleştirilmiş yayınlardaki aykırılıkların ülke genelinde yapıldığı kabul edilir.
- b) Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca kablo, bölgesel ve yerel yayın lisansı veya izni verilen kuruluşlar ile uydu üzerinden yayın yapan kuruluşlar aracılığıyla gerçekleştirilmiş yayınlardaki aykırılıkların yerel düzeyde yapıldığı kabul edilir.
- c) Dağıtıldığı illerin nüfusunun toplamı, ülke nüfusunun en az yüzde yetmişini oluşturan süreli yayınların ülke genelinde dağıtıldığı kabul edilir.

(3) Kurul, tedbiren durdurma kararı verme yetkisini Başkana devredebilir. Başkan tarafından reklam veya haksız ticari uygulama ile ilgili olarak verilen tedbiren durdurma kararı, yapılacak ilk toplantıda Kurulun onayına sunulur.

(4) Kurul, ticari reklamlarda uyulması gereken ilkeleri belirlerken ve haksız ticari uygulamalara karşı tüketiciyi korumaya yönelik düzenlemeleri yaparken; ülke koşullarının yanı sıra evrensel kabul görmüş tanım ve kurallar ile gelişmeleri de dikkate alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Reklam Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları

Başvuru

MADDE 8 – (1) Kurula başvurular yazılı olarak veya elektronik ortamda yapılır. Başvuru sahibi gerçek kişinin adı, soyadı ile T.C. kimlik numarası ve adresini, tüzel kişinin ise unvanı ve adresini içermeyen başvurular Kurulca değerlendirilmeye alınmaz.

(2) Ticari reklama ilişkin başvurularda şikayet edilen reklamın yayınlandığı mecra, tarih, şikayetin konusu gibi belirleyici hususlara; haksız ticari uygulamaya ilişkin başvurularda ise şikayetle ilgili bilgi ve belgelere yer verilir.

(3) Şikayet edilen reklamın, yazılı ya da basılı olanlarının asılları dilekçesine eklenir. Eklenecek nitelikte olmayanların görüntüleri başvuru sahibi tarafından sağlanır.

Toplantı

MADDE 9 – (1) Kurul, ayda en az bir defa veya ihtiyaç duyulduğu her zaman Başkanın çağrısı üzerine, Başkan dahil en az on bir üyenin hazır bulunması ile toplanır. Kurul toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Oyların eşitliği halinde Başkanın oy kullandığı taraf çoğunluğu sağlar.

(2) Başkanın mazereti nedeniyle toplantıya katılamaması halinde, Kurula Bakanlık temsilcisi üye başkanlık eder.

(3) Toplantıya katılamayacak üyeler, geçerli mazeretlerini toplantıdan önce Başkana yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirirler. Geçerli bir mazereti olmaksızın, arka arkaya iki toplantıya veya bir yıl içerisinde toplam dört toplantıya katılmayanların üyeliği kendiliğinden sona erer.

(4) Kurul Başkan ve üyeleri; kendisinin, üstsoy ve altoyundan biri ile eşi ve üçüncü dereceye kadar, bu derece dahil, kan ve kayın hısımlarının çıkarlarını ilgilendiren hususların görüşülmesine ve bu konuda yapılacak oylamalara katılamazlar.

Toplantı gündemi ve görüşmenin yenilenmesi

MADDE 10 – (1) Kurulun toplantı gündemi Başkan tarafından belirlenir.

(2) Aynı toplantıda karara bağlanmış bir konuya ilişkin görüşme yeniden yapılabilir. Görüşmenin yenilenmesi önerisi, toplantıda hazır bulunan en az üç üyenin isteği üzerine Kurul kararı ile yapılır. Önerinin kabul edilmesi durumunda, konu yeniden görüşmeye açılır ve karara bağlanır.

Temsil

MADDE 11 – (1) Kurulu Başkan temsil eder.

İnceleme

MADDE 12 – (1) Kurul tarafından, gerekli görülen hallerde ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan yazılı olarak bilgi veya görüş istenir. İlgili kişi, kurum ve kuruluşların, istenen belgelerin aslını veya onaylı kopyalarını vermesi zorunludur.

(2) İstenen bilgi ve belgelerin Bakanlığa iletilmesi için en fazla on beş günlük süre tanınır. Bakanlık gerekli hallerde bu süreyi uzatabilir.

(3) Kurul, gerekli gördüğü takdirde özel uzmanlık gerektiren hususlarla ilgili olarak ihtisas sahibi üniversite, kamu kurum ve kuruluşları veya özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilerin görüşüne başvurabilir.

Kararların uygulanması

MADDE 13 – (1) Kurul tarafından alınan kararlar Bakanlıkça uygulanır.

Kurul kararlarının açıklanması

MADDE 14 – (1) Kurul kararları, tüketicilerin bilgilendirilmesi, aydınlatılması ve ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla Bakanlıkça açıklanır.

Başkanın görevleri

MADDE 15 – (1) Başkanın görevleri şunlardır:

- a) Kanun ile Kurula verilen görevlerin yürütülmesini sağlamak,
- b) Gerekli görülen hallerde ticari reklam ve haksız ticari uygulamalar ile ilgili resen inceleme veya denetim başlatmak,
- c) Toplantı gündemini tespit etmek,
- ç) Kurul toplantılarına başkanlık yapmak ve toplantıların gündeme göre yürütülmesini sağlamak,
- d) Kurul kararlarının Genel Müdürlüğe gönderilmesini sağlamak,
- e) Sekreteryaya hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak,
- f) Kurul tarafından verilen yetki çerçevesinde, gerekli görülen hallerde ticari reklam ve haksız ticari uygulamaları tedbiren durdurmak,
- g) Kurul ile ilgili diğer işleri yapmak.

Sekreteryaya hizmetleri

MADDE 16 – (1) Kurulun ve ihtisas komisyonlarının sekreteryaya hizmetleri, Kurul üyesi ilgili Genel Müdür Yardımcısı ve yeterli sayıda personel tarafından yürütülür.

(2) Sekreteryanın görevleri şunlardır:

- a) Toplantı öncesi gerekli hazırlıkları yapmak,
- b) Toplantı gündemini, yerini ve saatini toplantıdan önce üyelere bildirmek,
- c) Kurulun ve komisyonların dosyalama, evrak ve arşiv hizmetlerini yürütmek,
- ç) Kurul ve komisyonların toplantı tutanaklarını düzenlemek, başkan ve üyeler tarafından imzalanmasını sağlamak,
- d) İlgili kişi, kurum ve kuruluşlarla yazışmaları yürütmek,
- e) Başkanın vereceği diğer işleri yapmak.

Tutanak

MADDE 17 – (1) Kurul ve komisyon toplantılarında yapılan görüşmeler ve alınan kararlar bir tutanakla tespit edilir. Tutanak, toplantıya katılanlar tarafından imzalanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhtisas Komisyonları

Kuruluş

MADDE 18 – (1) Bakanlıkça, Kurulun karar vermesine yardımcı olmak üzere sektörel alanlarda ihtisas komisyonları kurulur. Komisyonlar, başkan dahil en az üç en fazla beş kişiden oluşur. Komisyonda görev yapacak üyeler Kurul tarafından belirlenir.

Üyelerin nitelikleri

MADDE 19 – (1) İhtisas komisyonu üyelerinin 5 inci maddede belirtilen şartları taşıması zorunludur.

Komisyonların görevleri

MADDE 20 – (1) İhtisas komisyonları, kendilerine tevdi edilen dosyalar ve gerekli gördüğü konular hakkında inceleme ve araştırma yaparak görüşlerini bir raporla Reklam Kurulu Başkanlığına sunar.

Toplantılar

MADDE 21 – (1) İhtisas komisyonları, ayda en az bir defa veya ihtiyaç duyulduğu her zaman Komisyon Başkanının çağrısı üzerine toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliği halinde komisyon başkanının oy kullandığı taraf çoğunluğu sağlar.

(2) Toplantıya katılamayacak komisyon üyeleri, geçerli mazeretlerini toplantıdan önce komisyon başkanına yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirirler. Geçerli bir mazereti olmaksızın arka arkaya iki toplantıya veya bir yıl içerisinde toplam dört toplantıya katılmayanların üyeliği kendiliğinden sona erer.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Mali hükümler

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasından kaynaklanan harcamalar Bakanlık bütçesinden karşılanır.

(2) Kurul ve ihtisas komisyonu başkan ve üyelerine ödenecek huzur hakkı ve huzur ücreti ile buna ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 23 – (1) 1/8/2003 tarihli ve 25186 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Reklam Kurulu Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.